

REMISSYTTRANDE
2021-09-27

Swedish
FinTech
Association.

Justitiedepartementet

Ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.L2@regeringskansliet.se

Remissyttrande – Europeiska kommissionens förslag till direktiv om konsumentkrediter, Ju2021/03087

Inledning

The Swedish Financial Technology Association (SweFinTech) är en branschorganisation för svenska fintechbolag och samlar 82 bolag inom branschen. Vi samlar företag inom betalningar, lån, crowdfunding, investeringar med mera och vårt syfte är att stärka det svenska ekosystemet och skapa en välfungerande marknad för svenska fintechbolag.

Den svenska fintechbranschen är unik och världsledande och förser konsumenter med nya innovativa tjänster för att hantera sin ekonomi. Sverige har producerat flera fintech-enhörningar och har lockat blickarna till sig på den internationella arenan. Efter Storbritannien och Tyskland var Sverige det europeiska land som lockade störst investeringar under 2020 och Stockholm är en av de starkaste hubbarna i EU. EU-kommissionen annonserade förra veckan att de kommer ta fram en “färdväg” för det digitala decenniet för att genomföra unionens digitalisering fram till 2030. I det digitala finanspaketet som presenterades förra hösten framhövdes vikten av fortsatt digitalisering inom finanssektorn. Därav bör all ny lagstiftning ta hänsyn till innovation och digitalisering i en snabbrörlig omgivning.

SweFinTech välkomnar EU-kommissionens översyn av konsumentkreditdirektivet. Vi ser positivt på ambitionerna att stärka den inre marknad för konsumentkrediter och att förbättra konsumentskyddet för att minska överskuldssättningen. Ett stärkt konsumentskydd och minskad överskuldssättningen är frågor som vi som förening arbetar aktivt med genom vår konsumentkreditgrupp. Gruppen är ett branschinitiativ bestående av 13 bolag i föreningen som är kreditgivare och kreditförmedlare. Vi arbetar strategiskt och operativt med att stärka konsumentskyddet och arbeta för att göra branschen bättre för både konsumenter och verksamhetsutövare.

Sammanfattning

SweFinTech är positiva till att EU-kommissionen tar ett helhetsgrepp kring konsumentkreditmarknaden som är under förändring. Vi ser vissa orosmoln i förslaget som rör teknikneutralitet där man riskerar att låsa in sig i vissa tekniker eller inte öppnar upp för framtida innovationer och utveckling som skulle kunna generera ett bättre konsumentskydd än lagstiftning. Vi ställer oss negativa till att man föreslår att ta bort undantaget för korta krediter med endast obetydliga avgifter och de ökade informationskraven som riskerar att stjälpa i stället för att hjälpa konsumenten i processen att ta en kredit.

För våra medlemsbolag är förslaget till nytt konsumentkreditdirektiv viktigt och kan komma och påverka branschen i stor utsträckning. Vi uppskattar möjligheten att ge inspel till förslaget till Justitiedepartementet innan trilogmötena kommit i gång och hoppas att ni tar hänsyn till synpunkter från näringslivet. Vi har gärna en mer strukturerad dialog med Justitiedepartementet framöver för att följa processen kring lagförslaget framåt och bistå med vår kunskap. Detta får gärna ske genom en referensgrupp där representanter för branschen ingår.

Övergripande synpunkter

Lånebaserad gräsrotsfinansiering

Vi ställer oss positiva till att bolag som arbetar med person till person-lån framöver också kommer regleras inom konsumentkreditdirektivet. Flera av våra medlemsföretag som arbetar med lånebaserad gräsrotsfinansiering arbetar redan utifrån de principer som förslaget presenterar och ser det som ett naturligt steg att dessa tjänster regleras inom konsumentkreditdirektivet.

Borttagande av undantaget för korta krediter med endast obetydliga avgifter

Av skäl 15 och artikel 2 framgår att undantag från tillämpningsområdet föreslås avskaffas för bland annat kortare krediter som ska återbetalas inom tre månader med endast obetydliga avgifter. Betalning genom kortare krediter med små eller inga kostnader fyller en viktig konsumentskyddande funktion inom e-handeln, som har ökat kraftigt under covid-19-pandemin, eftersom konsumenter exempelvis inte behöver riskera att betala för en vara från en e-handelssida som kanske inte kommer fram till konsumenten. Förslaget riskerar att direkt försämra detta redan befintliga konsumentskydd som denna typ av krediter ger, genom att i onödan försvåra för dessa vanliga, enkla betalsätt utan att det bidrar till ett ökat konsumentskydd. Korta krediter med små eller inga kostnader utgör idag ett effektivt betalsätt som exempelvis kan användas för att betala något så enkelt som en bussbiljett. Med ett ökat informationskrav eller krav på kreditupplysning riskerar dessa krediter att framstå som mer komplexa kreditprodukter än vad de faktiskt är. SweFinTech önskar således att undantaget för korta krediter med endast obetydliga avgifter behålls för att lagstiftningen ska vara proportionerlig.

Borttagande av undantaget riskerar att i onödan öka kostnaderna för dessa vanliga, enkla betalningar utan att det bidrar till ett ökat konsumentskydd. Med ett ökat informationskrav för denna typ av krediter riskerar dessa krediter även att framstå som mer komplexa kreditprodukter än vad de faktiskt är. SweFinTech önskar således att undantaget för korta krediter med endast obetydliga avgifter behålls.

Informationskrav

I artikel 10 gällande förhandsinformation framförs det att det kommer införas en skyldighet för kreditgivare, kreditförmedlare och leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering att ge konsumenter individuell förhandsinformation den s.k. översikten av krediter utöver blanketten om standardiserad europeisk konsumentkreditinformation. Vi ser en risk med att det blir svårare för konsumenten att på ett enkelt sätt ta till sig den mest relevanta informationen när Kommissionen gör det tvingande med två blanketter i stället för en. Vi önskar således att det ändras till att kommissionen ställer krav på att verksamhetsutövare lyfter upp de mest väsentliga informationspunkterna utan att specificera det till två blanketter.

Det viktigaste bör vara att informationen är tydlig och presenteras för konsumenten på ett lättillgängligt sätt.

Teknikneutralt regelverk

Vi ser att det nya regelverket för konsumentkrediter i EU fortfarande lever kvar i föreställningen att krediter förmedlas på ett bankkontor i ett fysiskt möte mellan kund och verksamhetsutövare. Verkligheten har förändrats och numer sluts avtal oftast digitalt mellan konsument och näringsidkare, detta är en utveckling som snabbats på ytterligare med anledning av covid-19-pandemin då fler sköter sina ärenden digitalt. Denna utveckling lär fortsätta även efter pandemin. Därav är det av stor vikt att regelverket är anpassat till verkligheten och inte tar ställning för eller emot någon typ av teknik utan tar höjd för framtida innovationer på marknaden.

Ett exempel på detta syns i flera artiklar gällande förhandsinformation och kreditavtal som ska tillhandahållas på "papper eller annat varaktigt medium". Definitionen för varaktigt medium definieras som en PDF eller annan fil som går att ladda ner. Sett till generellt kundbeteende så scrollar många konsumenter förbi svårtillgängliga PDF-dokument och risken är att konsumenterna inte läser dokumenten. På digitala enheter på skärm eller i mobil finns andra möjligheter att hjälpa konsumenterna att ta till sig och förstå viktig information genom exempelvis anpassningar av hur informationen visas på konsumentens enhet. Vi förordar därför att regelverket utgår från vilken information kreditgivaren ska vara skyldig att visa för konsumenten, men att kreditgivaren tillåts välja ändamålsenligt medium för hur informationen lämnas.

Louise Grabo
Generalsekreterare Swedish FinTech Association